

Žalobce, úředník žalované israelitské obce, byv dne 22. února 1923 dán na odpočinek, domáhal se žalobou ze dne 28. března 1924 placení služebních požitků. *Procesní soud* *prvé stolice* žalobu zamítl, *odvolací soud* zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, v jednání pokračoval a věc znovu rozhodl. *Nejvyšší soud* nevyhověl rekursu mimo jiné z těchto

důvodů:

Právní názor nižších stolic o domnělé preklusi žalobního nároku uznati jest právně mylným. Oba nižší soudy staví pensionování žalobce, které se stalo, jak žalovaná strana sama přiznává, bez předchozího kárného řízení a bez předchozího nálezu, jenž jest dle stanov náboženské obce písm. c) §u 1 výslovně předepsán pro úředníky trvale ustanovené, na roveň předčasnému propuštění po rozumu §u 1162 b) obč. zák., leč neprávem. Stanovy náboženské společnosti tvoří v předpisech svých jednajících o osobách služebně u ní ustanovených služební smlouvu oboustranně závaznou. Je-li v těchto stanovách, jak nesporno, předepsáno, že trvale ustanovení úředníci obce, k nimž žalobce nesporně náleží, mohou býti nedobrovolně dáni do výslužby jen na základě kárného nálezu, vyneseného dle stanov žalované obce státně schválených, jest dáni do výslužby právně účinným jakožto zrušení služebního poměru jen tehdy, stalo-li se v této předepsané formě. Nebyla-li tato forma, předepsaná stanovami, zachována, jest v tomto případě jednostranně předsevzatý úkon právně bezúčinným a nemůže platně přivoditi zrušení služebního poměru. Lhůta §u 1162 d) obč. zák. platí tedy jen pro případy, v nichž došlo ku předčasnému propuštění a zrušení služebního poměru třeba bezprávně, nikoli však nedovoleně, totiž nikoliv proti vůlím předpisům zákonně platné služební smlouvy. Nároky, které žalobce uplatňuje, nejsou tedy odškodňovacími nároky po rozumu §u 1162 b) obč. zák., ježto služební poměr dlužno dle toho, co uvedeno, pokládati právně ještě za nezrušený, nýbrž jsou nároky ze služebního poměru, na nějž nazíráti jest tak, že dosud nebyl zrušen způsobem právně účinným a v tom smyslu jsou též sporem uplatňovány.

Čís. 5822.

V řízení o rozvrhu přejímací ceny nedopouští se rekurs do usnesení, jímž byl nařízen výslech účastníků, po případě jímž byli účastníci vyzváni k vyjádření a podání návrhů, pokud nejsou tím účastníci dotčeni ve svých právech.

(Rozh. ze dne 9. března 1926, R I 150/26.)

Co do předchozího děje poukazuje se na čís. sb. 4880. Soud *prvé stolice* po té vyzval finanční prokuraturu k podání příslušných návrhů. Finanční prokuratura tak učinila, načež *soud* *prvé stolice* vyzval účastníky, by se o tomto návrhu vyslovili po případě dohodli a sdělili mu data pro rozhodnutí důležitá. Do tohoto usnesení si stěžoval Státní

pozemkový úřad. Rekurzní soud nevyhověl rekursu. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, opravil však napadené usnesení v ten rozum, že odmítl rekurs Státního pozemkového úřadu do usnesení prvního soudu jako nepřipustný.

Důvody:

Kdyby šlo o rozvrh v řízení exekučním, nebyl by rekurs do usnesení prvního soudu přípustným podle předpisu §u 66 ex. ř., dle něhož není samostatný rekurs dopuštěn proti usnesením nařizujícím roky nebo slyšení účastníků. Poněvadž však tento rozvrh provádí se v řízení nesporném, nelze se sice na právě uvedený předpis exekučního řádu, platící jen pro řízení exekuční, odvolati, nicméně však došel nejvyšší soud i na základě předpisu nesporného patentu, zvláště však na základě jeho §u 9 k podstatně stejnému výsledku a odkazuje se v té příčině na důvody rozhodnutí č. 4505 sb. n. s., kde dovozeno, že úkony, směřujícími k vyšetření věci, strana ani jiný účastník nemůže se cítiti dotčena ve smyslu cit. §u 9, nýbrž že musí vyčkati rozhodnutí, jež se jeho práv dotýká, a s druhé strany že nelze soudci brániti, by neprovedl šetření, jež má dle §u 2 čís. 5 nesp. říz. za potřebná, sice by se, kdyby účastníkům bylo volno proti každému nařízenému roku nebo výsledku rekurovati, nedostal nikdy ke konci. V tomto případě však o nic jiného nejde, než o výsledk účastníků, který první soud nařídil, vyžádav si písemné vyjádření, jak se i v nesporném (nejen v exekučním dle §u 55 ex. ř.) zhusta děje. Vyzýváť je první soud, by se vyjádřili o návrzích finanční prokuratury a udali poznačený tam poměr výměry a hodnot. Vyzývá-li je též, by udali, lépe řečeno podali »výpočet« příslušné kvoty, tedy není to už ovšem pouhý výsledek (vyjádření), nýbrž úkon, který bude náležití soudu samému, avšak ani to nevádí, protože, když účastníci výpočtu nepodají, bude soud právě nucen úlohy té sám se podejmouti, a, kdyby výpočet podali, stejně by se úlohy té nesprostil, protože by musil výpočet účastníků přezkoumati a sám se o jeho správnosti přesvědčiti. Práce ta by mu uspořena byla jen tehdy, kdyby se účastníci, jichž by se výpočet kvoty dotýkal, o její výši narovnali, jak to i § 2 čís. 4 a 11 nesp. říz. i § 214 ex. ř. výslovně dopouští. Usnesení prvního soudu dále vyzývá účastníky k podání návrhů ohledně přikázání zmíněné kvoty, k čemuž je soud bezesporně taktéž oprávněn, zvláště když, jak Státní pozemkový úřad sám zdůrazňuje, není tu zákonných předpisů, ježto zákon na otázky sem spadající vůbec zapomněl. Účastníci rovněž ani tu nejsou výzvou tou ve svých právech dotčeni, protože, nevyhoví-li jí, bude věcí soudu v pořadu stolic, by rozhodl dle řádu práva t. j. při nedostatku zákonné úpravy v zákonech vydaných o pozemkové reformě dobral se směrnic, jichž tu užití jest, ze všeobecných zásad právních a obdoby, zkrátka dle §u 7 obč. zák. K tomu však zde doložití dlužno, že především je to povinností finanční prokuratury, ježto jde o práva jejích klientů, by udala, co žádá (přesné návrhy) a ve skutkovém směru potom předložila soudu vše, čeho k vyřízení jejího návrhu za potřebno pokládati bude (přesné údaje). Konečně pod čís. 3. vyzval první soud účastníky by vešli o bodech 2. b) a c) v dohodování a pří-

padnou dohodu soudu oznámili. Tím rovněž nijak dotčeni ve svých právech nejsou, neboť nemusí tomu vyhověti, a když se to přiznává, protože se to samo sebou rozumí, nemůže to tvořiti důvod stížnosti, jaký z toho **S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d** vyvozuje, když ve stížnosti praví, že s jeho strany k dohodě nemůže dojíti, neboť pak, jak už řečeno, rozhodne beze všeho soud, při čemž ovšem nebude mu závadou míra požadavků navrhuující strany, které se **S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d** obává, máje požadavky církevních úřadů za přepiaté, neboť pro soud nebude rozhodna míra žádosti, nýbrž míra oprávněného nároku, kterou vyšetří. Tyto vývody tedy sem vůbec nepatřily. Prvý soud patrně výzvu tuto (o dohodu) pojal do usnesení svého proto, že finanční prokuratura ve svém návrhu sdělila, že se **S t á t n í m p o z e m k o v ý m ú ř a d e m** zahájila jednání o dohodu a má k tomu potřebí delší lhůty. V celku žádným bodem výzvy nemůže žádný z účastníků ve svých právech býti dotčen, protože soud nepřipojil **ž á d n é s a n k c e**, z neuposlechnutí tedy žádná újma žádnému nehrozí, nemohou-li ale práva strany býti dotčena, není dle §u 9 nesp. řízení také důvodu k stížnosti. Dotčen může býti účastník teprv, když se rozhoduje už přímo ve věci samé a dotýká se to tedy jeho práv, anebo sice jde jen o opatření řízení upravující (§ 2 čís. 5 nesp. pat.), ale z nařízeného úkonu hrozí mu přece újma na př. když by soud nařídil odhad nemovitosti, jehož útraty účastník musil by nésti, on však má za to, že odhad je zbytečným a pod. Takového případu však zde také není.

S t á t n í p o z e m k o v ý ú ř a d ve své stížnosti jak ve vývodech, tak v návrhu překročuje meze usnesení prvního soudce, předbihaje rozhodnutí soudu ve věci samé, neboť to, co v návrhu stížnosti žádá, by zrušením napadeného usnesení rekursního soudu soudu prvnímu nařízeno bylo, vyžádati si od příslušných úřadů výpočet patronátních břemen, dáti tato břemena znalci odhadnouti, kapitalisovati a příslušnou kvotu kapitálu na převzaté pozemky vypadající od přejímací ceny odpočísti a zbytek novému návrhu podrobiti, je vlastně návrh, který by musil učiněn býti napřed u prvního soudce a teprve, kdyby tento o něm rozhodl, mohla by věc přijíti pořadem stolic až k nejvyššímu soudu. Vždyť o nic takového se v napadených usneseních nižších stolic nejedná, nýbrž tam soud žádá od účastníků čistě jen v y j á d ř e n í o u d a n ý c h b o d e c h, ale o ničem nerozhoduje.

Čís. 5823.

Firma není právnickou osobou.

Jde-li o týž zápis při různých firmách, jest podati opověď odděleně, třebaš majitel byl týž.

(Rozh. ze dne 9. března 1926, R I 161/26.)

Josef J. opověděl jediným podáním zápis prokury Josefa J-a mladšího při svých firmách Josef J. Ch., mechanická tkalcovna, a Josef J., elektrárna v Ch. **R e j s t ř í k o v ý s o u d** vrátil žádost opovídateli s tím, by opověď pro každou z firem v opovědi uvedených byla po-